Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2020-03-18

RS 2020-0284

Regionstyrelsen

Sammanträde på distans i Region Stockholm

Föredragande regionråd: Irene Svenonius

Ärendebeskrivning

I ärendet föreslås regionfullmäktige besluta att regionfullmäktige och Region Stockholms nämnder ska få sammanträda med ledamöter närvarande på distans.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Arbetsordning för regionfullmäktige i Region Stockholm (RS 2020-0208) ändras i enlighet med bilagan – Förslag till ändring av regionfullmäktiges arbetsordning.

2. Reglemente med allmänna bestämmelser för Region Stockholms nämnder (LS 2018-0731) ändras i enlighet med bilagan – Förslag till ändring av reglemente med allmänna bestämmelser för Region Stockholms nämnder.

3. Paragrafen justeras omedelbart.

Regionrådsberedningens motivering

I dag saknas möjligheter för regionfullmäktige och Region Stockholms nämnder att besluta att ledamöter får delta på distans i regionfullmäktiges och nämndernas sammanträden. Detta har visat sig medföra praktiska problem, inte minst mot bakgrund av de rekommendationer som gäller för agerande under nuvarande corona-utbrott. Regionfullmäktige föreslås därför införa möjlighet till deltagande på distans såväl för regionfullmäktige som för regionens nämnder.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Förslag till ändring av regionfullmäktiges arbetsordning
Förslag till ändring av reglemente med allmänna bestämmelser för Region Stockholms nämnder

Irene Svenonius

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret
Robert Larsson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-03-17

RS 2020-0284

Regionstyrelsen

Sammanträde på distans i Region Stockholm

Ärendebeskrivning

I ärendet föreslås regionfullmäktige besluta att regionfullmäktige och Region Stockholms nämnder ska få sammanträda med ledamöter närvarande på distans.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Förslag till ändring av regionfullmäktiges arbetsordning
Förslag till ändring av reglemente med allmänna bestämmelser för Region Stockholms nämnder

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Arbetsordning för regionfullmäktige i Region Stockholm (RS 2020-0208) ändras i enlighet med bilagan – Förslag till ändring av regionfullmäktiges arbetsordning.

2. Reglemente med allmänna bestämmelser för Region Stockholms nämnder (LS 2018-0731) ändras i enlighet med bilagan – Förslag till ändring av reglemente med allmänna bestämmelser för Region Stockholms nämnder.

3. Paragrafen justeras omedelbart.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Sammanfattning
Regionledningskontoret föreslår att möjligheter till distanssammanträde införs för regionfullmäktige och Region Stockholms nämnder. För att detta ska kunna ske krävs att bestämmelser om distanssammanträden införs i

regionfullmäktiges arbetsordning respektive i reglementet med allmänna bestämmelser för Region Stockholms nämnder.

Bakgrund
Sedan 2014 är det möjligt för fullmäktige att besluta att ledamöter får delta på distans i regionfullmäktiges och även i nämndernas sammanträden, under förutsättning att det sker genom ljud- och bildöverföring i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor. Bestämmelser om detta finns i 5 kap. 16 § och 6 kap. 24 § första stycket kommunallagen.

Om fullmäktige har beslutat att ledamöter får delta i fullmäktiges sammanträden på distans, ska arbetsordningen reglera i vilken utsträckning sådant deltagande får ske. Införs motsvarande möjligheter för nämnderna behöver det uttryckas i av fullmäktige beslutat reglemente. Förutsatt att fullmäktige beslutat att deltagande på distans får ske i en nämnd, kan fullmäktige överlåta till nämnden att närmare bestämma i vilka situationer deltagande på distans ska få ske och vad som ytterligare ska gälla för sådant deltagande.

Överväganden
Idag saknas möjligheter för regionfullmäktige och Region Stockholms nämnder att besluta att ledamöter får delta på distans i regionfullmäktiges och nämndernas sammanträden. För nämnderna anges det i 11 § reglementet med allmänna bestämmelser för Region Stockholms nämnder. Regionledningskontoret bedömer att detta inte är ändamålsenligt och föreslår att möjlighet att sammanträda med ledamöter närvarande på distans införs såväl för regionfullmäktige som för regionens nämnder.

Enligt regionledningskontorets förslag ska det föreligga ”särskilda skäl” för att sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Härigenom markeras att sådana sammanträden i första hand ska vara ett komplement till sammanträden med fysisk närvaro. Det kan handla om att någon ledamot på grund av långa avstånd har svårt att komma till sammanträdet, att ett ärende brådskar, eller att föredragningslistan är så kort att den inte motiverar ett vanligt sammanträde eller annan extraordinär händelse. Om fråga uppkommer att överväga distansdeltagande måste ordförande få tid på sig att ta ställning till om närvaro på distans ska tillåtas eller om ersättare ska kallas in.

Ett antal krav måste dock vara uppfyllda för att en ledamot som inte befinner sig i sammanträdeslokalen ska kvalificeras som deltagande på distans i lagens mening. Deltagandet ska ske genom ljud- och

bildöverföring i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor. Det innebär krav på en överföring av både ljud och bild i realtid.

Bild- och ljudöverföring måste även ske på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra. Distansdeltagare måste även kunna se samtliga andra deltagare. Om flera ledamöter deltar på distans måste även de kunna se varandra. Ytterligare ett krav är att samtliga deltagare kan delta på lika villkor. Det innebär att ljud- och bildöverföringen måste vara stabil och av hög kvalitet. Om bild- eller ljudkvaliteten försämras eller förbindelsen bryts måste sammanträdet avbrytas tills en förbindelse av sådan kvalitet har återupprättats så att alla åter kan sägas delta på lika villkor. Den som deltar på distans måste även ha möjlighet att ta del av handlingar som delas ut vid sammanträdet och delta i avgörandet av ärendena, även i de fall avgörandet sker genom omröstning.

Öppna omröstningar förutsätter ingen annan teknisk lösning än den redan nämnda bild- och ljudöverföringen. Slutna omröstningar ställer andra krav. Den tekniska lösning som används måste säkerställa att valhemligheten bevaras, att alla de beslutandes röster kommer med i rösträkningen och att alla ges möjlighet till insyn i förfarandet så att omröstningen inte kan manipuleras. Om inte alla dessa krav kan tillgodoses får distansdeltagande inte ske vid sammanträden då sluten omröstning genomförs.

En särskild fråga när det gäller att sammanträda med ledamöter närvarande på distans är hur det säkerställs att obehöriga inte kan höra vad som sägs och se det som visas på bild. I propositionen till kommunallagen (prop. 2013/14:5 s. 36) anvisas att ordföranden genom frågor till distansdeltagaren ska försäkra sig om att så inte sker. Kraven på lokalens beskaffenhet beror till viss del på ärendets art. Frågan om lokalens beskaffenhet bör avgöras av respektive nämnd. Om nämnden handlägger ett ärende med sekretessbelagda uppgifter måste det vid distansdeltagande i nämndens sammanträden finnas garantier för att sekretessbelagda uppgifter som avhandlas under sammanträdet inte kan komma att röjas för någon utomstående, se 6 kap. 25 § tredje stycket kommunallagen.

Ekonomiska konsekvenser

Ett införande av beslutsfattande på distans kan medföra kostnadsökningar på grund av investeringar i ny teknisk utrustning. Det gäller särskilt regionfullmäktige för att tekniskt möjliggöra för ledamöter att närvara på distans.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Anne Rundquist
Chefsjurist

Beslutsexpediering:
Akt
Regionledningskontoret regiondirektörens stab
Regionledningskontoret chefsjurist

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2020-03-17

Bilaga 1, Förslag till ändring av reglemente med allmänna bestämmelser för Region Stockholms nämnder

Den nya bestämmelsen föreslås gälla från och med tiden för regionfullmäktiges godkännande av förslaget.

Reglemente med allmänna bestämmelser för Region Stockholms nämnder

---

Sammanträde på distans

Nuvarande reglemente	*Förslag till ändring*
11 § Nämnden får *inte sammanträda med ledamöter närvarande på distans.*	11 § Nämnden får*, om särskilda skäl föreligger,* sammanträda med ledamöter närvarande på distans. *Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.* *Ledamot som önskar delta på distans ska anmäla detta till nämndens kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans. Nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i nämnden.*

Bilaga 2, Förslag till ändring av regionfullmäktiges arbetsordning

Regionledningskontorets förslag till ny 4 a § gäller den arbetsordning som är föreslagen att beslutas vid regionfullmäktiges sammanträde den 24 mars 2020 i ärendet RS 2020-0208. Den nya bestämmelsen föreslås gälla från och med tiden för regionfullmäktiges godkännande av förslaget.

Arbetsordning för regionfullmäktige

När och var sammanträden ska hållas m.m.

Nuvarande arbetsordning	*Förslag till ändring*
	4 a § *Fullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor.* *Ledamot som önskar delta på distans ska senast sju dagar före sammanträdet anmäla detta till fullmäktiges kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.*